

Raadsstuk

Onderwerp: Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Reg.nummer: 2012/192768

1. Inleiding

Aanleiding

In 2008 heeft het college opdracht gegeven voor een evaluatie van de huidige Welstand- en Monumentennota en besloten de Welstand- en Monumentencommissie op te heffen en per 1 juli 2008 de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK) in te stellen. In 2009 heeft het college conform de evaluatie besloten tot het opstellen van een “Nota Ruimtelijke Kwaliteit”, dat is de herziening van de huidige Welstand- en Monumentennota (VVH/OV/2009/66656). Met het vaststellen van de evaluatie is tevens besloten dat de nota niet alleen moet worden herzien, maar ook aangevuld dient te worden met criteria voor de onbebouwde ruimte en een stadsbrede visie op ruimtelijke kwaliteit.

Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Conform het advies van de evaluatie is de Nota Ruimtelijke Kwaliteit opgedeeld in twee boeken. Daarnaast heeft de Nota Ruimtelijke Kwaliteit twee bijlagen, de nota Dak en de bijlage bij de Beoordelingskaders.

Boek 1, Visie: Het eerste boek is een visie op ruimtelijke kwaliteit in Haarlem. Hierin wordt de richting waarin Haarlem zich wil ontwikkelen uitgesproken. De visie dient als ambitie- en referentiekader voor ruimtelijk beleid.

Bij het opstellen van de visie is bestaand beleid op rijks-, provinciaal-, regionaal- en gemeentelijk niveau als basis gebruikt. Er wordt uitgegaan van bestaande kwaliteiten van Haarlem maar ook van gewenste ontwikkelingen. De relatie tussen duurzaamheid, in de zin van toekomstbestendigheid en de kwaliteit van de leefomgeving, cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit is een belangrijk thema van de nota.

De Visie Ruimtelijke Kwaliteit is een instrument om als stad het ruimtelijk beleid consistent te houden, maar ook om de kwaliteiten te borgen en te versterken. Het gaat om het inzetten van de dynamiek om de kracht en de historisch gegroeide identiteit van de stad door te ontwikkelen en te versterken. Daarbij is het stellen van prioriteiten en inperken van keuzemogelijkheden heel belangrijk. Voor burgers, bewoners, investeerders, ontwikkelaars en ambtenaren wordt met de nota duidelijk welke richting gekozen wordt voor de langere termijn en hoe zich dit vertaalt in ruimtelijke kwaliteit en differentiatie. De visie richt zich op hoofdlijnen en samenhang tussen bebouwde en onbebouwde ruimte. Hier komen tien gouden regels uit voort die een prioriteit voor ruimtelijke ontwikkeling in Haarlem uitspreken. Deze tien gouden regels dekken niet alles af. De uitwerking en details zijn in andere beleidsdocumenten vastgelegd of komen terug in de Beoordelingskaders Ruimtelijke Kwaliteit, boek 2 van de nota.

Boek 2, Beoordelingskaders: Het tweede boek van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit bestaat uit beoordelingskaders voor ruimtelijke kwaliteit, zowel voor de bebouwde als de onbebouwde ruimte. Het beoordelingskader is integraal: het omvat monumentale en cultuurhistorische aspecten, maar ook milieu, infrastructuur en groen, en gaan in op de relatie tussen bebouwde en onbebouwde ruimte. Ze zijn gebaseerd op de bestaande kwaliteiten en de gewenste ontwikkelingen. In de beoordelingskaders wordt de visie op de ruimtelijke kwaliteit van Haarlem, zoals beschreven in boek 1 van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit, uitgewerkt tot op het

niveau van buurten, tuinen en panden/gevels. Dit is gedaan in de vorm van criteria die het beoordelingskader vormen waar de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit mee werkt.

Bijlagen:

1. De Nota Dak is een bijlage van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. De doelstelling van de Nota Dak is drieledig:

- de bescherming van de cultuurhistorische waarde en de beleving van het daklandschap.
- het bevorderen van zo veel mogelijk duurzame daken.
- het bevorderen van het gebruik van daken om het gebruiksooppervlak zowel privaat als publiek, binnen de stad te vergroten.

Het resultaat is een integrale visie die als kader dient bij het beoordelen van bouwaanvragen, het opstellen van bestemmingsplannen en het opstellen van criteria in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit. De onderwerpen uit de Nota Dak zijn onderverdeeld in drie thema's: ingrepen ten aanzien van duurzaamheid, intensivering ruimtegebruik en utilitair gebruik. Per thema worden kansen, mogelijkheden, beperkingen en de invloed op de ruimtelijke kwaliteit beschreven. Criteria die uit deze visie volgen worden opgenomen in boek 2 van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.

2. De bijlage bij de Beoordelingskaders Ruimtelijke Kwaliteit. Deze geeft de toelichting op het beoordelingskader inclusief de gebiedstype beschrijving en de structuurlijnen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- In te stemmen met de Antwoordnota inspraak Conceptnota Ruimtelijke Kwaliteit.
- De Nota Ruimtelijke Kwaliteit vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit is een actueel, integraal en consistent beleidsdocument met een helder beoordelingskader voor de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. De nota omvat tevens een visie met richtinggevende voorwaarden (gouden regels) die sturingsrichtlijnen vormen bij projecten en beleid voor de ruimtelijke ontwikkeling in Haarlem. Hierdoor wordt in het proces van projecten en het opstellen van beleid, het maken van inhoudelijke afwegingen vergemakkelijkt en transparanter. De Nota Ruimtelijke Kwaliteit geeft een integrale (stadsbrede) visie op ruimtelijke kwaliteit die voor ieder nieuw ruimtelijk plan de basis vormt.

4. Argumenten

Herziening van de huidige Welstand- en Monumentennota

De herziening van de huidige Welstand- en Monumentennota is uitvoerig beargumenteerd in de evaluatie van 2009 (VVH/OV/2009/66656).

- de herziening met een (nieuwe) visie op ruimtelijke ontwikkeling, kwaliteit en dynamiek geeft richting. Bovendien krijgt de nota daardoor een kwaliteitsnorm die is gericht op de bestaande omgeving maar met een ruimtelijke dynamiek.
- de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit krijgt door de nieuwe nota een transparant kader dat integraal is en beter aansluit op bestaande beleidsuitgangspunten.

Participatietraject extern

Gedurende het proces van het opstellen van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit heeft digitale participatie plaatsgevonden met bewoners en gebruikers van Haarlem. Daarnaast is er een informatie- en participatiebijeenkomst geweest met diverse wijkraden, belangenverenigingen en woningcorporaties. Deze participatie heeft vroegtijdig plaatsgevonden, op het moment dat de inventarisatiefase plaatsvond. Gebruikers van de stad hebben interactief gereageerd en gestemd op stellingen die betrekking hebben op de inhoud van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit om zo meningen te peilen. Daarnaast zijn proactief bijdragen geleverd. Deze input en het vigerende beleid is afgewogen en verwerkt in de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.

Na vaststelling van de conceptnota door het college heeft inspraak plaatsgevonden. De inspraakperiode liep van 17 november 2011 tot 5 januari 2012. Zienswijzen zijn nauwkeurig afgewogen. Het resultaat van deze afweging en de consequenties voor de Nota Ruimtelijke Kwaliteit zijn opgenomen in de Antwoordnota.

5. Kanttekeningen

De inhoud van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit en de manier van werken die daaraan gekoppeld is, betekent een verandering in de huidige werkwijze binnen de gemeentelijke organisatie. Een integraal en samenhangend verhaal biedt transparantie, efficiency, complementariteit en is duurzaam. Het is dan ook van groot belang dat de Nota Ruimtelijke Kwaliteit in ieder nieuw ruimtelijk product verankerd en geconcretiseerd wordt en gemeentebreed omarmd wordt om de gewenste consistentie van de nota te bewerkstelligen.

6. Uitvoering

Inwerkingtreding

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit treedt in werking op 1 september 2012.

Specifieke projectcriteria

Door de gemeenteraad vastgestelde Criteria voor Ruimtelijke Kwaliteit of Welstandcriteria voor een project, die golden voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit, blijven van toepassing op dat specifieke project. De gemeenteraad kan in het kader van nieuwe fysieke projecten (aanvullende) specifiek op dat project gerichte Criteria voor Ruimtelijke Kwaliteit vaststellen.

Actualisering

Elke twee jaar zal de Nota Ruimtelijke Kwaliteit worden geëvalueerd op inhoud. Beleid dat na vaststellingsdatum van de nota is opgesteld, nieuwe wetgeving of ervaring in werkwijze met de criteria kunnen leiden tot inhoudelijke aanpassingen. Deze aanpassingen worden ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.

7. Bijlagen

- a. Antwoordnota inspraak Conceptnota Ruimtelijke Kwaliteit
- b. De Nota Ruimtelijke Kwaliteit:
 - o 1. Visie op Ruimtelijk Kwaliteit
 - o 2. Beoordelingskaders Ruimtelijke Kwaliteit
 - o 3. Nota Dak
 - o 4. Bijlage Beschrijvingen gebiedstypen en structuurlijnen

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- In te stemmen met de Antwoordnota inspraak Conceptnota Ruimtelijke Kwaliteit.
- De Nota Ruimtelijke Kwaliteit vast te stellen.

NB: Aangenomen met in achtneming van de wijzigingen voorgesteld in het schrijven van wethouder Cassee d.d. 21 juni 2012 (2012/251271)

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter